

Signature and Name of Invigilator

Roll No.

--	--	--	--	--	--	--	--

(In figures as per admission card)

1. (Signature) _____
(Name) _____

2. (Signature) _____
(Name) _____

Roll No. _____
(In words)

Test Booklet No.

J-3508

**PAPER – III
MANIPURI**

[Maximum Marks : 200

Time : 2½ hours]

Number of Pages in this Booklet : 32

Number of Questions in this Booklet : 26

Instructions for the Candidates

1. Write your roll number in the space provided on the top of this page.
2. Answers to short answer/essay type questions are to be given in the space provided below each question or after the questions in the Test Booklet itself.
No Additional Sheets are to be used.
3. At the commencement of examination, the question booklet will be given to you. In the first 5 minutes, you are requested to open the booklet and compulsorily examine it as below :
 - (i) To have access to the Test Booklet, tear off the paper seal on the edge of this cover page. Do not accept a booklet without sticker-seal and do not accept an open booklet.
 - (ii) **Tally the number of pages and number of questions in the booklet with the information printed on the cover page. Faulty booklets due to pages/questions missing or duplicate or not in serial order or any other discrepancy should be got replaced immediately by a correct booklet from the invigilator within the period of 5 minutes. Afterwards, neither the question booklet will be replaced nor any extra time will be given.**
4. Read instructions given inside carefully.
5. One page is attached for Rough Work at the end of the booklet before the Evaluation Sheet.
6. If you write your name or put any mark on any part of the Answer Sheet, except for the space allotted for the relevant entries, which may disclose your identity, you will render yourself liable to disqualification.
7. You have to return the Test booklet to the invigilators at the end of the examination compulsorily and must not carry it with you outside the Examination Hall.
8. **Use only Blue/Black Ball point pen.**
9. **Use of any calculator or log table etc. is prohibited.**
10. **There is NO negative marking.**

परीक्षार्थियों के लिए निर्देश

1. पहले पृष्ठ के ऊपर नियत स्थान पर अपना रोल नम्बर लिखिए।
2. लघु प्रश्न तथा निबंध प्रकार के प्रश्नों के उत्तर, प्रत्येक प्रश्न के नीचे या प्रश्नों के बाद में दिये हुये रिक्त स्थान पर ही लिखिये।
इसके लिए कोई अतिरिक्त कागज का उपयोग नहीं करना है।
3. परीक्षा प्रारम्भ होने पर, प्रश्न-पुस्तिका आपको दे दी जायेगी। पहले पाँच मिनट आपको प्रश्न-पुस्तिका खोलने तथा उसकी निम्नलिखित जाँच के लिए दिये जायेंगे जिसकी जाँच आपको अवश्य करनी है :
 - (i) प्रश्न-पुस्तिका खोलने के लिए उसके कवर पेज पर लगी सील को फाड़ लें। खुली हुई या बिना स्टीकर-सील की पुस्तिका स्वीकार न करें।
 - (ii) कवर पृष्ठ पर छपे निर्देशानुसार प्रश्न-पुस्तिका के पृष्ठ तथा प्रश्नों की संख्या को अच्छी तरह चैक कर लें कि ये पूरे हैं। दोषपूर्ण पुस्तिका जिनमें पृष्ठ/प्रश्न कम हों या दुबारा आ गये हों या सीरियल में न हों अर्थात् किसी भी प्रकार की त्रुटिपूर्ण पुस्तिका स्वीकार न करें तथा उसी समय उसे लौटाकर उसके स्थान पर दूसरी सही प्रश्न-पुस्तिका ले लें। इसके लिए आपको पाँच मिनट दिये जायेंगे। उसके बाद न तो आपकी प्रश्न-पुस्तिका वापस ली जायेगी और न ही आपको अतिरिक्त समय दिया जायेगा।
4. अन्दर दिये गये निर्देशों को ध्यानपूर्वक पढ़ें।
5. उत्तर-पुस्तिका के अन्त में कच्चा काम (Rough Work) करने के लिए मूल्यांकन शीट से पहले एक पृष्ठ दिया हुआ है।
6. यदि आप उत्तर-पुस्तिका पर अपना नाम या ऐसा कोई भी निशान जिससे आपकी पहचान हो सके, किसी भी भाग पर दर्शाते या अंकित करते हैं तो परीक्षा के लिये अयोग्य घोषित कर दिये जायेंगे।
7. आपको परीक्षा समाप्त होने पर उत्तर-पुस्तिका निरीक्षक महोदय को लौटाना आवश्यक है और इसे परीक्षा समाप्ति के बाद अपने साथ परीक्षा भवन से बाहर न लेकर जायें।
8. केवल नीले / काले बाल प्वाइंट पेन का ही इस्तेमाल करें।
9. किसी भी प्रकार का संगणक (कैलकुलेटर) या लाग टेबल आदि का प्रयोग वर्जित है।
10. गलत उत्तर के लिए अंक नहीं काटे जायेंगे।

MANIPURI

মণিপুরী

PAPER – III

পেপৰ – III

NOTE: This paper is of two hundred (200) marks containing four (4) sections. Candidates are required to attempt the questions contained in these sections according to the detailed instructions given therein.

পেপৰ অসি মাৰ্ক চনি (200) গীনি অমসুং তাংকক মৰি (4) থোৱা খায়দোকই। কেন্দিদেৎশিংনা মনুংদা পীৰিবা অকুপ্লা ৰাৰোলশিংগী যতুংইনা তাংককশিং অসিদা যাওঁৰিবা ৰাহংশিং খুমগদবনি।

SECTION - I

তাংকক – I

Note : This section contains five (5) questions based on the following paragraph. Each question should be answered in about thirty (30) words and each carries five (5) marks.

(5x5=25 marks)

সেক্সন অসি মখাদা পীরিবা পেরেগ্রাফ অসিদা য়ুম্ফম ওইবা রাহং মঙা (5) যাওই। রাহং খুদিংমক রাইহে কুছা (30) ফাওবগী মনুংদা পাউখুম পীগদবনি অমসুং রাহং খুদিংমক্কী মার্ক মঙা (5) পীগনি।

(5x5=25 মার্ক)

সাহিত্য হায়বসি মতম অমসুং মফমগী মখা পোন্দে; অফবা সাহিত্যদি মতম পুন্নমক্তা অমসুং মফম পুন্নমক্তা লুনা তৌনৈ। অদুগা মসি জাতি অমসুং ধর্মগী মখা পোন্দে। কালিদাস অমসুং সেক্সপিয়ার অনীমকপু লুনা তৌনবা অসি মতম অমসুং মফম নাইদে। জাতি পুন্নমক্তা অমসুং ধর্ম তোঙান-তোঙানবা চংপা মী পুন্নমক্তা মখোয়না হৌজিক ফাওবা নুঙাইবা পীরি। কবি অনী অসিনা হৌজিক ফাওবা সাহিত্য জগত্তা য়ান্না রাংবা খুভমদা লৈরিবা অসিগী মরমদি থরায় পানবা পান্দবা জীব পুন্নমকপু অমসুং প্রকৃতিগী পোং পুন্নমকপু মুন্না য়েংশিনখিবনি। অনী অসিনা দল পুন্নমক্কী ধর্ম পুন্নমক্কী অমসুং জাতি পুন্নমক্কী মীগী পুক্রিংবু খুদুম চনবা ওল্লিবা অসি মখোয়না মীওইবা হায়বা জাং অসিবু য়ান্না য়েংশিনখিবা অমসুং খঙখিবনি, মীওইবগী পুলিগী থাঙ্গৈশেংবা পোং (Realities of life) অদু খঙখিবনি। মতমনা ওনবা নাইদনা মীওইবগী মশাদা পকপা গুণ অমসুং শাজং মুন্না য়েংশিন্দুনা ইরবদি মতম পুন্নমক্কী মী পুন্নমক্কী থস্মোয়দা শোয়দনা পানগনি।

1. মতম অমসুং মফম পুন্মঙ্গল লুনা তৌনরিবদু করিনো।

2. জাতি, ধর্ম মী পুন্মকতা মখোয়না করি পীবগে?

3. অরাংবা খুভমদা লৈরিবা মীওইশিংদু কনা কনানো?

4. মীওই পুন্নমকী পুক্রিংবু করন্না খুদুম চনবগে?

5. কব্ৰমা খুৎইনা পুন্মকী থন্মোয়াদা পালহনগদগে?

SECTION - II

তাংকক – II

Note : This section contains fifteen (15) questions each to be answered in about thirty (30) words. Each question carries five (5) marks.

(5x15=75 marks)

সেক্সন অসিদা বাহং তরামঙা (15) ষাওই। বাহং খুদিংমক বাহে কুস্থা (30) মুক্তা
খুমগদবনি। বাহং খুদিংমক নম্বর মঙা (5) গীনি।

(5x15=75 মার্ক)

6. 'য়াঁকৈব'দা অশৈবনা শৈথারিবদু কৰিনো ?

7. শমশোক লানঙম্ববগীদমক গৰিবনিৰাজনা কৰি লাল্লোং শিনখিবগো ?

8. শীতলজিৎপু মণিপুরী ৰাৱীমচাগী অপোকপা কোঁৱিবা কৰিগীনো?

9. চৈথাবা হায়বসি কৰিনো?

10. কমলনা সমাজনা লেপ্পিবা মীওইবগী মমল অসি য়ানিংখিব্ৰা ?

11. যাদু মম্বগী ফুঙ্গারারীগী মশক তাকউ ।

12. এৰিস্টোটলগী মতুং ইনা এপিক অমসুং ত্ৰেজেদিগী খেল্লা তাকউ।

13. মণিপুৰী পাউখোংগী মখলগী মৰমদা ইয়ু।

14. অলঙ্কার সম্প্রদায় কনানা হৌদৌক্লম্বগে? সম্প্রদায় অসিগী মরু ওইবা মীওই মরিগী মিং পীযু।

15. বাঁহে পরেংগী মখলশিংদু খুদম পীদুনা তাকউ।

16. যুবী লাকপীগী মশানগী মরমদা ইয়ু।

17. করন রসকী মশক তাকউ।

18. संस्कृत साहित्यदगी मणिपुरीदा हन्दोकपा मीठइ मङागी ममिं पीयु।

19. युरोपियान साहित्यदगी मणिपुरीदा हन्दोकपा द्रामा मङागी ममिं इयु।

20. বাংলা সাহিত্যদগী মণিপূরীদা হন্দোকপা উপন্যাসশিংদা যাওবা মরুওইবা চরিত্র মঙা পীযু।

SECTION - III

তাংকক – III

Note : This section contains five (5) questions of twelve (12) marks each. Each question is to be answered in about 200 words.

(12x5=60 marks)

সেঙ্কন অসিদা নম্বর তরানিথোই (12) পীবা রাহং মঙা (5) যাওই। রাহং খুদিংমক রাইহে চনি (200) গী মনুংদা খুমগদবনি।

(12x5=60 মার্ক)

21. মণিপূরী বারীমচাগী পরিংদা মৈরিকী মতমদগী লাকখিবা অহোংবশিংদুগী মরমদা নৈনৌ।
22. মণিপূরী লেজন্দনা সমাজ অসিদা পাঙথোক্লিবা খৌদাংশিংদু শুগায়না নৈনৌ।
23. লাই তিনগী হরাও কুম্শৈ অমা ওইনা হৈত্র হিদোংবগী মরমদা নৈনৌ।
24. মণিপূরী লোন করম্বা কাঙলুপকী লোননো? অখঙ অহৈশিংগী মোতনা শৌগৎতুনা নৈনৌ।
25. ভারতকী লোন অতৈদগী মণিপূরীদা হন্দোকপনা মণিপূরী সাহিত্যদা করি কান্নবা পীবগে?

SECTION - IV

তাংকক – IV

Note : This section consists of one essay type question of forty (40) marks to be answered in about one thousand (1000) words on any of the following topics. This question carries 40 marks.

(40x1=40 marks)

সেঙ্কন অসিদা নম্বর নিফু (40) পীবা রচনাগী রাহং অমা (1) যাওই। পাউখুমদি মখাদা পীরিবা হীরমশিং অসিদগী অমখক রাইহে লিশিং (1000) অমগী মনুংদা ইগদবনি।

(40x1=40 মার্ক)

26. লান মমাংগী মণিপূরী উপন্যাসকা লান মতুংগী মণিপূরী উপন্যাসকা থিম অমসুং মফোঙদোকতা করি খেল্লা লৈবগে? শন্দোকা নৈনৌ।

নত্রগা

মণিপূরী ফুঙ্গারারীদা যাওরিবা সমাজ অসিগী মশকশিং অদু খুদমগা লোয়ননা নৈনৌ।

নত্রগা

‘হিজন হিরাউ’ দা মহৌশাগী পোৎলমবু করল্লা থরায় হাপখিবগে? অশৈবগী অরাংবা কল্পনাবু শীংখাদুনা মরিক চুন্না ইয়ু।

Lined writing area consisting of 28 horizontal lines.

FOR OFFICE USE ONLY							
Marks Obtained							
Question Number	Marks Obtained	Question Number	Marks Obtained	Question Number	Marks Obtained	Question Number	Marks Obtained
1		26		51		76	
2		27		52		77	
3		28		53		78	
4		29		54		79	
5		30		55		80	
6		31		56		81	
7		32		57		82	
8		33		58		83	
9		34		59		84	
10		35		60		85	
11		36		61		86	
12		37		62		87	
13		38		63		88	
14		39		64		89	
15		40		65		90	
16		41		66		91	
17		42		67		92	
18		43		68		93	
19		44		69		94	
20		45		70		95	
21		46		71		96	
22		47		72		97	
23		48		73		98	
24		49		74		99	
25		50		75		100	

Total Marks Obtained (in words)

(in figures)

Signature & Name of the Coordinator

(Evaluation) Date